

zoodat onbevoegden zich niet zoo gemakkelijk waagden aan critiek en aldus veel misverstand tijdig voorkomen werd. Tegenover Burgemeester en Wethouders en de Commissie voor de Plaatselijke Werken was hij niet de „onderdanige” dienaar; zoowel in woord als geschrift verkondigde hij onomwonden zijne meening. Al was hij geen redenaar, door degelijke argumenten wist hij toch zijn tegenstanders te verslaan, terwijl zijn duidelijke rapporten, opgebouwd uit korte, krachtige zinnen, het succes van de zaak verzekerden. Vooral in den beginne gaf het optreden van „brutale Gerrit” — gelijk zijn intieme vrienden hem noemden — wel eens tot verwickelingen aanleiding, welke dan echter meestal te zijnen gunste eindigden. Een enkele maal ook werd zijn pen wel eens wat heel scherp en kon hij heftig toornen; 't was wanneer totaal onbevoegden het waagden hun wijsheid te stellen tegenover zijn doorwrochten arbeid. Gelukkig namen Bestuurderen van hun hoog standpunt hem dit slechts zelden kwalijk; zij wisten te goed, dat De Jongh bij al zijn handelingen uitsluitend de belangen op het oog had van de stad, die hem lief was.

Zoo had hij al spoedig het algemeen vertrouwen gewonnen en vond hij ook bij het College veelal den steun, dien hij in zijne verantwoordelijke positie zoo noodig had om met vrucht te kunnen arbeiden, terwijl hem als deskundige een groote vrijheid van handelen gelaten werd.

De omvang van De Jongh's arbeid, in de 31 jaren gedurende welke hij aan 't hoofd van den technischen dienst van Plaatselijke Werken stond (1879—1910), — het zou mij veel te ver voeren, daarvan in dit geschrift een eenigszins volledig overzicht te geven. Ik volsta daarom met een algemeen beeld van hetgeen in deze belangrijke periode van Rotterdam's geschiedenis tot stand gebracht is en wil trachten daarbij de verdiensten van den bouwmeester op zoo menig gebied naar waarde te schetsen.

Wie zich met zijne gedachten verplaatst naar het Rotterdam van 1879, zal zich herinneren, dat het stedelijk gebied toen nog eng omsloten werd door de omliggende gemeenten; het oppervlak bedroeg slechts 912 H.A.; de grenzen liepen ongeveer van het Park (Kievitslaan) tot nabij het westelijk einde van de Diergaard, verder langs Walenburgerweg, Bergweg en Zoomstraat, dan om Crooswijk en langs Jaffa, Plantageweg, Oostzeedijk tot